

Amicul Scoalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
iar pentru comitetele școlare și partit. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Doleanțe învățătoarești.

Eu sunt de părere, că nu trebuie să nesiim a adopta fie chiar și dela maghiari părțile bune din dispozițiunile lor legislative școlare.

Cu multă surprindere găsesc prin arhiva fostei școale de stat maghiare de aci acte de interes public școlar de pe timpuri, in cari se pot vedea stâlpii școalei de stat ca reprezentanți ai comitetului școlar, ca Dr. Ölberg Augustin *judecător de tribunal și consilier regesc*, Gere Adolf *consilier ministerial*, Csiky Ioan *protosincol și archimandrit episcopesc onorar ș. a.* Aceștia îngrijeau cu graiul și cu scrisul ca interesele și prestigiul școalei să fie susținute de jos până sus.

Aproape intreg dosarul de pe timpuri e redactat de aceste persoane distinse și cu poziție aleasă socială.

Ca dovadă despre interesele ce au purtat Ungurii școalei și învățământului peste tot, sunt edificiile pompoase, provăzute cu toate aparatele și recvizitele bogate, ce au rămas aicea.

Și acum să analizăm stăruința oămenilor noștri de seamă de prin sate și orașe de a ridica școala.

La aceasta e de ajuns a reproduce cuvintele Dlui prefect Dr. Velican, rostite in ședința comitetului județean din 28 Febr. 1925 unde zice că „Comitetele școlare din intreg județul cu puține escepțiunii nu-și fac datorința.”

Detunătoare au fost apoi cuvintele Dlui director general al învăț. primar. P. Ghifescu, rostite la Congresul învățătorilor din 6 Sept. 1925, ținut in Timișoara când zice „Comitetele școlare sunt o ficțiune”. E destul atât ca să cunoaștem situația comitetelor și a școalei din intregă țara. Insu-mi individual nu voesc

a contesta, că nu vor fi și școale cu comitete bune, foarte bune cu aranjamente cari le face cinste, însă de acele foarte puține.

În urmare rămâne că „sufletul școalei“ a fost este și trebuie să fie învățătorul. Bine, dar și învățătorul ori cât ar fi de zelos și vigilent, totuși nu le va putea face pe toate :

El, învățătorul să conducă cele 7 clase primare și supra-primare, școala de adulți, să se îngrijească de curățirea localului școalei, de combustibilul școalei, să facă cor școlar, să se îngrijească de reparațiile școalei, când nu sunt parale, să conducă gestiunea școalei, să pertracteze cu părinții copiilor absențiile școlare, să concheme comitetul școlar care abia a 3-a ori a 4 oră se prezintă, ori nici atunci, preferind mai bine a semna procesul verbal, să țină conferințe în dumineci și sărbători cu sătenii, să lucreze teren de experiență economică model cu copii, să se mai prezinte și în societate unde l așteaptă înființarea de cooperativă și bancă populară, iar pe urmă dacă, îi mai rămâne timp să-și vadă și de gospodăria lui și de familie, care de regulă la învățător e mai neglijată din cauza altor ocupațiuni.

Bine, să poate pretinde dela om atâtea ? E posibil aceasta ? Eu susțin că nu. Și atunci ce se întâmplă ?

Majoritatea învățătorilor trecându-le toate aceste îndatoriri impuse în puterea oficiului prin sîta conștiinței le-terne, vede că atârna greu, în majoritatea cazurilor se disgustă, nu fac nimic, ori fac, pentru ochii controlului.

Oare să nu mai existe intelectuali în întinsa noastră țară, cari să poată fi puși și ei la contribuția desțelenirei ogorului național ?

Unde sunt sufletele mari, inimile înțelegătoare, cari să vadă pericolul național cât timp învățătorii, și cu ei școala nu sunt sprejinite în acțiunea lor de salvare și emancipare a poporului ?

Învățătorul a rămas singur ca să edifice școala poporului ; să regenereze cultura.

Învățătorul dorește însă ca atunci când dă dovadă de râvnă la muncă să fie prețuit și sprijinit după merit și de organele de control iar, lichelele și paraziții cari trag chiulul statului, ridicând lefurile ani întregi de arândul, văzându-și de alte afaceri mai rentabile, fără a fi de folos școalei, — să dispară de pe arena școlară.

Dorește apoi învățătorul ca ordinele date să fie respectate de sus până jos.

De încheiere dorim o grabnică revendicarea a lucrurilor de așa fel ca primul șef al Statului Școlar Dnul. Ministru al Școa-

lelor să aibă bunăvoința, ca precum a făurit acea lege școlară a învățământului primar, care-i face cinste, să o și impună nu numai învățătorilor, ci tuturor organelor administrative precum și comitetelor școlare — a căror conlucrare să recere la ajungerea rezultatului dorit.

Zlatna

Petru Petringenar
Inv. dir.

Ce scop are pedagogia între alte științe și cum se împarte ea.

III.

Am găsit până aci că pedagogia, știința educației omului ace parte din categoria științelor practice și că își imprumută datele teoretice pozitive dela știința sufletului și a corpului dela psiho-fiziologie, iar scopurile practice dela etică spijinindu-se pe sociologie și științele de stat. După ce s'a determinat astfel locul și întinderea domeniului pedagogiei precum și raporturile ei de vecinătate înrudere și corelație cu alte științe, să pătrundem, mai departe în cuprinsul ei. Natural, că și aci trebuie să începem o privire generală asupra întregului câmp de cercetări pedagogice. Să arătăm ca într'un plan sumar de orientare, înfașurarea și împărțirea domeniului științei noastre indivizunile ei mai esențiale.

Putem să studiem chestiile privitoare la educația omului mai întâi în două moduri: I) așa cum se prezintă conștiinței noastre azi, în legătură cu ideele, tendințele și trebuințele timpului într'un tot logic și avem „pedagogia sistematică” II) așa cum au apărut și au evoluat în trecut până azi în raport cu ideele și aspirațiile și nevoile acelor vremuri și avem „pedagogie istorică practică”.

Problemele educației le putem trata sistematic în două feluri urmând impulsia a două interese sufletește deosebite: 1. sau căutăm în mod abstract teoretic înlănțuirea intelectuală a lor și argumentele soluțiilor privitoare la ele, și atunci avem pedagogia sistematică teoretică”: sau 2. urmărim înlănțuirea logică a mijloacelor practice propuse sau constatate ca destonice spre a realiza diferite scopuri parțiale ale educației și învățământului legate ierarhic unele de altele și toate de scopul ultim al operii educative și atunci construim „pedagogie sistematică practică”.

Dacă în pedagogia sistematică teoretică cercetăm chestiile mari de caracter fundamental, care le întimpină în pragul științei, ca niște chestii prealabile precum: este pedagogia sau poate fi o știință? este omul educabil sau nu? Care este scopul sau idealul educația :, atunci ne ocupăm cu partea cea mai generală și înaltă a științei educației, aceea care constituie pedagogia filozofică sau teleologică. Dacă studiam și examinăm legile naturii

omenești fizice și psihice, din funcționarea și aplicarea consequentă, sistematică și intenționată a cărora putem ajunge la realizarea idealurilor necunoscute de educație, facem ceea ce se numește metodologie, adică arătarea în legătură sistematică a mijloacelor și metodelor, dedusă din natura omenească pentru isvodirea diferitelor scopuri din idealul suprem al vieții și al educației. După scopurile parțiale urmările, găsim aci atâtea așa zise educații deosebite, adică sisteme de mijloace și metode pentru obținerea unor ținte anumite, precum: educația fizică, morală, estetică, religioasă, intelectuală. Cu privire la educația intelectuală întâlnim o grupă însemnată de probleme, care au făcut de mult să se dea o dezvoltare particulară acestei părți de metodologie constituindu-se sub numele de didactică. Și aci, dacă studiem chestii generale: Care este scopul însemnat? Ce trebuie să se învețe? În ce ordine de succesiune și de precădere avem didactica generală. Iar dacă ne ocupăm cu metodele speciale de predare ale diferitelor obiecte de studii în părți avem didactica specială

Pedagogia sistematică practică prezintă deasemenea două principale sub împărțiri: una privitoare la felul instituțiilor de educație și a raportului lor în sistemul social cultural și alta privitoare la organizarea și conducerea acelor instituții. În prima subdivizie deosebim instituții de educație domestică individuală și instituții de educație colectivă. Aceste din urmă se găsesc iarăși de două feluri: instituții publice de stat și particulare, subdivizându-se toate la rândul lor în trei categorii: instituții de educație generală, specială și profesională. În categoria instituțiilor publice de educație generală intră: școlile primare ce pot fi urbane sau rurale; apoi școlile secundare despărțite în gimnazii și licee, iar aceste din urmă în clasice, moderne și reale.

În categoria școlilor speciale intră acelea, cari se ocupă cu o numită categorie de ființe omenești în condiții anormale sau excepționale: școlile de surdo-muți ori de idioți etc... În categoria școlilor profesionale intră acelea, cari dau o pregătire anumită pentru o carieră practică în societate adică școala de ingineri agricoli, arte și meserii, seminarii, comerciale, militare, universitare etc...

În pedagogia practică privitoare la organizarea și conducerea instituțiilor de educație și de învățământ, se studiază legile, regulamentele, întreaga alcătuire care constituie și face să se funcționeze întregul sistem de școli

Roșia Montană

Ales. Popescu Inv. preto.

•••○•••

Răspuns la o critică anonimă.

Un abonat la revista „Ămicul Școalei”, îmi scrie următoarele rânduri: Domnule Ionescu, citind articolul DV. intitulat „Cum trebuie să se predea o lecție de intuiție”, mă simt dator a vă

pune următoarele întrebări: Ce credeți este posibil ca un învățător să poată preda toate lecțiile așa cum cereți Dv? Eu zic că nu! Și iată de ce! Inchipuiți vă, că voiți să predați următorul subiect: „Cucuvaua” și că, copiii n’au mai văzut-o până în prezent. De unde ieși materialul necesar, pentru a o preda în mod intuitiv dacă nu este. Sau să zicem că vroiți să predați peștele. Dar inchipuiți-vă că sunteți într’o regiunie unde nu este pește; cum puteți Dv ca să arătați copiilor pește? când nu e de unde? Căci altfel ei nu știu să facă deosebirea între crap și știucă. În felul acesta ași putea să vă arăt o mulțime de lecții care nu pot fi predate așa cum cereți Dv. Deci atunci când vați gândit ca să publicați acest articol, trebuia să vă gândiți și la publicarea lecțiilor, ce se pot preda așa cum cereți Dv. Ci nu să-mi tratați în mod general. Altfel ați căzut într’o mare eroare. Tronc, se potrivește ca nuca în părete, dorește mură în gură; poștiți mentalitate.

Și dacă acest domn ar fi dintre domnii colegi, eu din parte-mi, îi regret fapta, fiindcă prin aceste rânduri caută să scadă prestigiul învățătorilor în mâna căroră sunt incredințate micile obăstare ale neamului nostru dincare ei trebuie să facă pe fiitorii cetățeni ai țării. Putem cu drept cuvânt să zicem că, în mâna învățătorului stă viitorul neamului nostru românesc.

Și pentru ca să nu mă depărtez prea mult de ceea ce am vrut să tratez, revin la rândurile de mai sus, pentru a arăta aceloră care se încearcă să critice fără ca să aibă bază că nu au dreptate.

Să luăm exemplul subiectul din critică „cucuveaua”. De unde o putem procura? De unde? Iată de unde! Este știut că în țară sunt destule librării, la care se găsesc tablouri cu schițe pentru predarea lecțiilor intuitive. Afară de acestea mai este știut că, nu este lucrul greu, ca să punem mâna pe o pușcă să pândim până ce impușcăm una. Să zicem că am impușcat-o. Acum, ce facem cu ea? Ce facem! Iată ce facem! O împăiem. Oare nu pentru aceia ne trimite statu maestri la școalele normale ca ceea ce învățăm să punem în practică când suntem ajuns în cariera (misiuna) pe care ne-am ales-o. Să mai zicem că am împăiat-o. Având aceste două mijloace disponibile putem să zicem că nu mai avem material, pentru că subiectul să poată fii predat în mod intuitiv.

După ce s’a predat acest subiect ce facem cu tabloul sau cu pasărea împăiată? Desigur că nu trebuie aruncate, ci trebuie să fie puse în muzeul școalei, pentruca să se poată folosi de ele și n’alți ani. Poate că vor zice că se strică pasărea. Dacă a fost lucrată cu substanțele chimice necesare la această operație să fie sigur că nu se va strica.

Afară de acestea cei care caută chițibușuri găsesc destule și sunt în stare să zică că nu le dau prea mult de lucru, tocmai în ajun, cum zice Românul. Nici eu nu zic că dacă are de predat aceasta lecție mâine să facă această operație azi, ci poate

să predea alta, la care are materialul disponibil și pe aceea s'o lase până ce face materialul necesar, însă fără ca lecția să fie dată uitării. Dacă am accepta proverbul din bătrâni care zice: „Omul harnic își face vara sanie și iarna car“ am fii mai în ordine. Căci ar trebui ca și noi să facem operația de mai sus sau mai bine zis să strângem materialul didactic de care avem trebuință în cursul anului, în timpul vacanțelor.

Prin strângerea materialului didactic se îmbogățește muzeul școlar; dar nu numai că putem vedea cum înflorește sau cum se îmbogățește muzeul, ci totdeauna iasă în relief dragostea învățătorului față de școală și de misiunea de apostol.

Este știut că până s'ar forma un muzeu în regulă este greu; dar azi ceva, mâine altceva, grămada crește, așa că din mic se face mare și tot așa la un moment dat muzeul este în regulă. Atunci îți este mai mare dragul să mergi la școală fiindcă știi că prin chibzuința pe care ai făcut-o în decursul timpului poți ca să ai la îndemână lucrurile didactice de care ai trebuință.

Și câtă bucurie nu simte cineva, când vine-o persoană străină, că să-i viziteze școala, sau să i-o inspecteze și când vede că ai un mic muzeu școlar, în care obiectele sunt așezate în așa fel în cât scot în evidență gustul estetic al învățătorului și dragostea ce o are față de școală.

Nu numai că primești laudă, dar ești și mulțumit, fiindcă ai fost în stare ca să conduci până la sfârșit opera începută.

Acum vine întrebare: Câți învățători sau gândit la lucrul acesta? și câți au înființat muzee școlare? De sigur că până acum nimeni. Și nici nu se vor înființa până ce autoritățile școlare nu vor interveni la Ministerul instrucțiunii ca să ia măsuri și să impună acest lucru. Ceeace nu ar fi de dorit, deoarece ar trebui ca aceste lucruri atât de folositoare omenirii de azi să fie făcute din bunul simți al corpului didactic învățătoresc.

Dacă aceste muzee ar fi luat naștere la timp, astăzi nu s'ar găsi critici, care nu știu să facă critică. Cred prin acest articol va fi destul de lămurit domnul cel care mi-a făcut critică. Însă ce păcat, că nu și-a scris numele, de altfel smechier și meșter în facera anonimelor.

Pentru a nu se mai da posibilitatea unor astfel de critici ar fi de dorit ca fiecare școală să-și aibe muzeul său pentru ca lecțiile să fie predate așa cum s'a redat în articolul de mai'nainte.

Craiva

M. Ionescu.

Insemnări.

Primejdia urii este, în zilele noastre, mai mare ca oricând, — lumea trăește numai din ură, din ura între clasele sociale, ura între partide, ura între rase.

G. Ferrero.

* * *

Acțiunea școlilor e cam la fel cu a prășitului și plivitului: scapă popușoiul de buruiană. Dar plantei îi trebuie mcreu ploae, soare și aer, pentruca să crească așa cum se cere, spre a da roade. Cetitul necontenit, fără limita vârstei, impusă de școală, este perpetua putere care dă inteligenței ocaziuni de a se pune la lucru, de a născoci, a apropia născocirea altuia, de a evolua mereu.

Izvorul nesecat de energii este cartea. Avută la îndemână, ea mângâie, îndeamnă, răscolește gânduri noi.

I. Simionescu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* * *

Pe viitor va fi loc în societate numai pentru cei cari muncesc. Formați dar muncitori pe toate terenurile, inteligenți, harnici, cinstiți, instruiți și abili în ramura pe care o practică, cari să știe ce datoresc comunității naționale și comunității umane.

„Lamura“.

Anatole France.

Viața.

Un cânt este totul în caerul vremii,
Noi trecem cu vreme; cum clipele curg,
Sublimul vieții în visuri și doruri
E neînțelesul în veșnic amurg... :

Un cântec, trezară vârtejului vieții
Iubirea un cântec îngâne-mi cu dor
Să uit că din caerul vremii se țese
Viața ca umbra și visul ușor!.

Ion Rațiu.

ȘTIRI.

* *Statele de plată de pe luna Februarie au fost înaintate Inspectoratului spre ordonare în ziua de 27 Ianuarie a. c. Sperăm deci că și de rândul acesta colegii noștri își vor primi la timp salariul.*

* Comitetul școalei comerciale superioare de fete din localitate a aranjat în seara zilei de 30 Ian. a. c. o *mare serbare*. Cu acest prilej s'au predat de către elevele școalei două *piese teatrale*, s'a jucat un *balet* și s'a organizat o *tombolă*. Serbarea a succedat din toate punctele de vedere.

* Seria conferințelor, organizate în orașul nostru de către „*Astra*” cu concursul puternic și valoros al „*Extensiunii universitare*” din Cluj, se desfășoară regulat, aproape săptămână de săptămână, urmată fiind de interesul tot mai mare al publicului nostru intelectual de aci, dornic de știință înaltă românească. Astfel Duminică în 31 Ian. a. c. orele 6 d. a. a avut loc conferința mult apreciatului nostru profesor universitar dl *Onisifor Ghibu*. Domniasa a conferințat despre „*Școala burghezimei*”. A fost o conferință admirabilă, care a făcut o foarte adâncă impresie asupra numerosului public asistent. Regretăm foarte mult, că din lipsa de spațiu nu ne putem estinde asupra acestei conferințe, ce a tratat una dintre cele mai importante probleme sociale naționale. Dl prof. Ghibu a fost îndelung aplaudat, apoi rugat, ca să mai vină cât da des să confe-

rențieze în orasul nostru unde dela început și-a câștigat stima și admirația tuturor.

Carnetele de identitate ale funcționarilor și pensionarilor publici și ale membrilor lor de familie (soție și copii minori). carnetele I. O. V., cele ale soțiilor și copiilor minori și parlamentarilor, permisele ziaristilor, permisele cu plată ale autorităților, cari au fost prelungite până la 31 Ianuarie 1926, se prelungesc, din nou, până la 31 Martie 1926, fără altă viză.

Ministerul instrucțiunii a hotărât ca, în vacanța Paștilor, să se țină un examen cu învățătorii minoritari din Ardeal, fie de stat, fie confesionali. Probele examenului vor fi din limba română, istoria și geografia României și constituția țării. Candidații cari nu vor reuși la acest examen, vor fi excluși din învățământ.

* *Domnii colegi învățători dela școlile atașate de curând la județul nostru sunt rugați cu staruință să binevoiască a ne trimite de urgență abonamentul pe o jumătate de an la revistă. Asemenea rugăm să mi-se trimită sumele restante și de către Comitetele noastre școlare.*

* *Poșta Redacției. Dș S. V. în U. „Rugăciunea” trimisă nu e publicabilă.*

* *Poșta Administrației. Confir-măm primirea următoarelor sume: Albert Lakatos, Blaj 60 lei, Emilia Abrudan, Aiudul de sus 120 lei, Ion Horvat, Ormeniș 120 lei. Petru Opincar, Sebeșul-Săsesc 60 lei.*